

Література

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI, із змінами і доповненнями/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Большой экономический словарь / [ред. А.Н. Азриляян]. – М.: Институт новой экономики, 2002. – 1280 с.
3. Положення «Про Державну фіскальну службу України». Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 № 236/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>

УДК [657.633:657.28]:658.5

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Лайтарнюк Ю. О. – ст. 5 курсу, гр. ОПДзвнм-11

Науковий керівник – Гордополова Н. В. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В процесі конкурентної боротьби підприємство намагається отримати якомога більші прибутки, не втративши при цьому своєї частки на ринку. Однією із складових досягнення успіху є ефективне функціонування в системі управління підприємством внутрішнього контролю за розрахунками з податків, обов'язкових зборів та платежів.

Під внутрішнім контролем розуміємо систему заходів, визначених керівним складом підприємства, реалізація яких дозволяє створити спеціальні умови з метою найбільш ефективного виконання працівниками підприємства своїх посадових обов'язків з метою забезпечення ефективної діяльності підприємства. Виходячи з цього, систему внутрішнього контролю розуміємо як сукупність політик, організаційних заходів, процедур внутрішнього контролю, які застосовуються керівництвом підприємства з метою ефективного ведення господарської діяльності.

Внутрішній контроль як функція управління дозволяє оцінити наскільки функціонування об'єкта контролю відповідає прийнятним управлінським рішенням, які можуть бути представлені через систему норм і бюджетів, правил, розпоряджень тощо. Організація цього процесу є однією із передумов його ефективного здійснення у практичній діяльності [1].

Поняття організація внутрішнього контролю слід трактувати як процес побудови системи внутрішнього контролю через упорядкування та налагодження взаємозв'язків між її складовими. Розмежування системи внутрішнього контролю на складові частини або елементи у наукових колах відбувається по-різному, що підтверджують результати досліджень вчених І. Б. Стефанюк та С. В. Бардаша [2].

Внутрішній контроль розрахунків за податками і платежами передбачає об'єктами розрахунки, що здійснює підприємство на рахунку «Розрахунки за податками й платежами», й охоплює такі важливіші питання як спостереження за дотриманням вимог податкового законодавства, виконання фінансових зобов'язань перед бюджетом та державними цільовими фондами. звітності до податкових органів за видами податків і платежів.

Перевірка податкових розрахунків здійснюється за видами податків, обов'язкових зборів і платежів, а порядок її здійснення передбачає наступні напрямки дослідження:

- достовірність реєстрації підприємства як платника за належними видами податків, зборів, обов'язкових платежів;

- правильність обчислення бази (об'єкта) оподаткування за видами податків і зборів;
- обґрунтованість застосовуваних ставок податків, зборів, обов'язкових платежів;
- правомірність використання пільг за податками, зборами, обов'язковими платежами підприємства;
- своєчасність і повнота перерахування податкових зобов'язань за податками, зборами, обов'язковими платежами;
- правильність складання і дотримання термінів подання звітних форм податковим органам;
- реальність відображення залишків заборгованості в розрахунках з бюджетом за показниками фінансової звітності підприємства.

При побудові системи внутрішнього контролю за нарахуванням та сплатою податків керівництво підприємств переслідує мету забезпечення:

1) достовірною інформацією, необхідною для прийняття управлінських рішень, зокрема, в частині податкового планування;

2) збереження документів, що засвідчують право на визнання податкового кредиту та декларують виникнення податкового зобов'язання, оскільки такі документи служать доказовою базою при вирішенні судових спорів;

3) дотримання принципів затвердженої облікової політики в частині обліку розрахунків за податками;

4) виконання вимог Податкового кодексу та інших нормативно-правових актів при нарахуванні та сплаті податків.

Тобто, мету внутрішнього контролю розрахунків за податками в узагальненому вигляді можна визначити як забезпечення повноти нарахування та сплати податків, а також захист управлінського персоналу від штрафних санкцій.

Для побудови ефективної системи внутрішнього контролю розрахунків за податками на підприємствах обов'язковим є розуміння специфіки діяльності конкретних підприємств і вивчення всіх факторів впливу на цю діяльність. Крім того, доцільно регулярно та своєчасно проводити моніторинг факторів впливу на дані підприємства. Так, система внутрішнього контролю розрахунків за податками повинна не лише враховувати фактори впливу, а й мати змогу оперативно реагувати на них. Це, в свою чергу, сприятиме вирішенню ряду питань, пов'язаних із ефективним функціонуванням підприємств та подальшим розвитком системи внутрішнього контролю розрахунків за податками в сучасних умовах.

Література

1. Стефанюк І. Система внутрішнього контролю: склад та підходи до модифікації / І. Стефанюк, С. Бардаш // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.securities.org.ua/>
2. Шигун М.М. Методичний інструментарій внутрішнього контролю розрахунків за ПДВ / М.М. Шигун // Вісник ХНУ. Серія: Економічні науки. – 2012. – № 2. – с.83 – 85.

УДК 657:004

МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОГРАМІ «1С: БУХГАЛТЕРІЯ»

Харченко О. – ст. 5-го курсу, гр. ОПзвнм-51

Науковий керівник – Волинець В.І. – к.т.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки

Ефективний облік та аналіз оборотних активів підприємств не можливий за ручного способу ведення обліку та проведення аналізу. Тому підприємства постають перед питанням автоматизації обліку та аналізу, для чого використовують інформаційні системи і технології автоматизованого обліку та аналізу.

Багато науковців і практиків, серед яких Бенько М. М., Бутинець Ф. Ф., Волинець В. І., Клименко О. В., Писаревська Т. А., Терещенко Л. О. приділяють увагу питанням методики обліку та аналізу оборотних активів із застосуванням інформаційних систем і технологій [1-7]. Однак не всі питання автоматизованого обліку та аналізу оборотних активів були розглянуті, внаслідок чого розробка методики обліку та аналізу оборотних активів із застосуванням інформаційних систем, до складу яких належить інформаційна система «1С: Бухгалтерія», є актуальною задачею.

Метою даної роботи є розробка методики обліку та аналізу в управлінні оборотними активами підприємства в програмі «1С: Бухгалтерія».

- Облік та аналіз оборотних активів включає задачі:
- облік та аналіз запасів;
 - облік та аналіз дебіторської заборгованості;
 - облік та аналіз грошових коштів та їх еквівалентів.

Методика автоматизованого обліку та аналізу оборотних активів за допомогою програми «1С: Бухгалтерія» включає такі етапи:

1. Етап налаштування програми. На цьому етапі ознайомлюються з налаштуваннями плану рахунків програми та у разі необхідності вносять певні корективи до нього, визначають значення констант програми та заповнюють довідники, необхідні для подальшої роботи.

2. Етап ведення обліку. На цьому етапі створюють документи, що відображають операції, пов'язані з обліком оборотних активів.

3. Етап контролю. На цьому етапі здійснюють контроль облікової інформації щодо оборотних активів.

Розглянемо для прикладу методику обліку та аналізу запасів.

Облік запасів в програмі здійснюється на субрахунках рахунків 20 «Виробничі запаси», 21 «Поточні біологічні активи», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», 25 «Напівфабрикати», 26 «Готова продукція», 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва», 28 «Товари», аналітичний облік на яких ведеться за номенклатурою запасів, їхніми партіями та місцями зберігання.

Інформація про номенклатуру запасів, їхні партії та місця зберігання міститься в довідниках «Номенклатура», «Партії» та «Склади (місця зберігання)». Окрім цього, для обліку запасів використовується інформація довідників «Рахунки номенклатури», «Ціни номенклатури», «Типи цін номенклатури», «Номенклатурні групи», «Класифікатор одиниць виміру», «Класифікатор кодів товарів ЗЕД», «Номери ВМД», «Номенклатура ВМД».

Для обліку запасів підприємства використовуються документи «Надходження товарів і послуг», «Надходження додаткових витрат», «Вантажно-митна декларація по імпорту», «Повернення товарів постачальнику», «Реалізація товарів і послуг», «Акт про надання виробничих послуг», «Повернення товарів від покупця», «Звіт про роздрібні продажі», «Звіт комітенту про продажі товарів», «Звіт комісонера про продажі товарів», «Переміщення товарів», «Інвентаризація товарів на складі», «Оприбуткування товарів», «Списання товарів».

Для аналізу оборотних активів програма «1С: Бухгалтерія» містить стандартні звіти «Оборотно-сальдова відомість по рахунку», «Аналіз рахунку по субконто», «Аналіз субконто», «Карточка субконто», «Обороти між субконто» та інші, спеціалізований звіт «Товарний звіт» та регламентований звіт «Баланс».

Таким чином, інформаційна система «1С: Бухгалтерія» містить широкий набір засобів, котрі можуть бути використані для автоматизації задач обліку та аналізу оборотних активів, використання яких суттєво полегшує виконання задач обліку та аналізу і підвищує їх оперативність та достовірність.

Література

1. Бенько М.М. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 362 с.
2. Інформаційні системи і технології в обліку: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. / Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк В.В., Євдокимов, С.Ф. Легенчук. - За ред. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 468 с.
3. Волинець В.І., Погрішук Б.В., Гордополова Н.В. Інформаційні технології бухгалтерського обліку. Лабораторний практикум: Навчальний посібник. – 4-е вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Крок, 2016. – 244 с.
4. Волинець В.І., Погрішук Б.В., Гордополова Н.В. Інформаційні системи і технології обліку та аудиту. Практикум: Навчальний посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Крок, 2014. – 289 с.
5. Клименко О.В. Інформаційні системи і технології в обліку. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
6. Писаревська Т.А. Інформаційні системи обліку та аудиту: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 369 с.
7. Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2004. – 187 с.